№ 66 Воскресенье 11 Мая 1908 г. — نمره ۶۶ — 99 годъ изданія III — یکشنبه ۲۳ ربیع‌الاخر (اوچنجی سنه) مطابق ۱۱ مای سنه ۱۹۰۸

ارشاد

حریت — مساوات — عدالت

آبونه قیمتی	ایللیك	۶ آیلیق	۳ آیلیق
	منات	قپ.	قپ.
باکوده (شهرده) . . .	۶	۳	۲
باد قوبه شهرلرنك اطرافنده قفقازك و روسیه‌نك غیر شهر لرنده	۷	۴	۳
خارجی ولایتلر (ممالك اجنبیه) ده	۷	۴	۳
	۱۰	۷	۴

فصله لر ایچون ایدرمی پش پروسنت گشدت اولنجاق

اعلان قیمتی : باکو ایچون : اولمیجی صفحه ده ۱۰ قپك آخر مجی ده ۵ قپك ؛ غیر شهرلر ایچون : اولمیجی صفحه ده ۲۰ قپك ۴ مجی صفحه ده ۱۰ قپك .

عزته‌نك تك نسخه‌سی ۵ قپك در

عزته‌نك آدریسی ناشریمز آلیکساندروفسقی قوپالیناك مقابلنده ز بنالوفك ایوسنده

Баку, Набережн. ул. д. Зейналова противъ Александровск. купальн.

Redaction du jornalu „IRCHAD" Baku.

تیلفون نمره ۸۹۴ — Телеф. № 894

مشتر یلردن آدریسلریتی دکشدیرمك گرك یدی عدد یدی قپك لیك مارقه گوندرمسی سونلر

اداره‌یه گوندرلن مکتوبات و غیر بازیلر قری قپتماز مارقه‌سز کاغذلر آ لنمیوب ، آ دسز بازیلار چاپ اولنمیاجاق

عزته مز جماعته دائر علم وادبدن باحث فعلی یازیلر ایچون آ چیقدر .

عزته مزك مسلکه موافق اولمیان یازیلر چاپ او لنمیور

هفته‌لك هفته‌ده دورت دفعه چقان سیاسی ، ادبی ، علمی اقتصادی و اجتماعی ترك دلنده مسلمان عزته‌سدر . — ИРШАДЪ" (путеводитель)

باکو خصوصی لابوراتوری

اکسیو نرنی جمعیتك دره‌سی

(ستارو پولیسیکی کوچه‌ده حاجی زین العابدین تقی یوفك ایوسنده)

بو نوالیه اداره کار ایدر :

(۱) جمله منقول اشیالره قرو ایله بورج پول ویریر .

(۲) جمله منقول شیلری محافظه‌یه قبول ایدیر .

(۳) قسمیه ایله منقول شیلری و مالللری تورق ایله و یاخصوصی قیمت ایله ساتیلور .

لامبارد آچیقدر صبح ساعت ۹ دن ۱۲ یه کمی .

اعلان

« ارشاد — پروغریس » شرکتنك اداره‌سی شرکت بیناسنده ایدیر کمبو مای آ ینك 11 نده بازار گونی ساعت بر ده دوقتور قره بك قره بیگوفك عویرسکی کوچه‌ده فراستیلیاقوفك ایوسنده واقع منزلنده اجلاس عمومی‌سی اولاجاق. توقع اولنور که عضولر تشریف گتورسولر . مذاکره اولنجاق مسئله‌لر بولاردر :

(۱) شرکتك اداره‌سی طرفندن ترتیب اولنمش حسابنامه

(۲) نظارت قومیسیاسنك انتخابی

(۳) عزته‌نك سایده‌سی صاحبلری ایله شرکتك آراسنده اولان علاقه‌نی معین ایتمك

اخطار اولنورکه اگر باکو دائره‌سنده اولان عضولردن لازم اولان عدد شورا اواجلاسه گلمه‌سه‌لر ایکنجی اجلاس یقین اولاجاق و شورا بیچی اجلاس هر بیرعدده مشروعی حساب اولاجاق اجلاسه فقط شرکتك عضولری قویولاجاق غیری شخصلره بول ویرلمیه جك

« ارشاد — پروغریس شرکتك اداره‌سنك صدری دوقتور قره بك قره بیگوف

تلیغراف خبرلری

انگلیس افغان حدلری

— سیملا — گنرال و یل قوقس (اومرا کیل) آ دنلو محلده گوجلو بر افغان دسته‌سنك اوستنه دوشوب بیوك محاربه اولدی . افغانلر رشادتله مدافعه ایتدیلر ، افغانلر دن آ لتی یوز آ دم اولمش و یارالانمش ، انگلیز طرفنده بر افسر ، او چ عسکر یارالانمش ، و یل اوقمك و اون عسکر یارالانمش ، و یل اوقمك قوشولنده بر نفر و یادن اولمش .

اداره دن : بو تیلغرافده ایله ترانسوالدان گلن تیلغرافه اوخنیور ! افغانلرك آ لتی ، ایکی آ لتی یوز اولیور انگلیزلر ایسه ، وه یادن اولیورلر! عجب اشتلردر .

—

لوندون — هندوستانك ساغ والی‌سی لورد گیرزون انگلتره پارلامینتده بر نطق اوخویوب دیبور که انگلتره — روس معاهده‌سی آ سیا اشکالاتی حل ایتمه‌مش ، افغانستان مسئله‌سی تمامی ایله دو ریبور ، روسیه اوز دسکر لرندن ال چکمه‌مش و مرکزی آ سیادا « اوز یو » لیتقه‌سنی سور ییور ، بناء علیه معاهده‌نك اشکالات باقی دورلر .

—

تجارتده

موگرك روسلاشدیریلسون !

« ووی ویمیا » غزته‌سی روس — ایران تجارتنه دایر بر مقاله یازوبده دیبور :

« ایران ایله روسیه‌نك آراسنده اولان تجارت غیر طبیعی و مقبول اولنمیان حالنده‌در . شو تجارت بالکلیه قفقازلیرك الندهدر و بالخصوصه باکو مسلمانلرینك ، لکن باکو مسلمانلری بوگاده کفایت ایده‌میوب بو آخر وقتلرده روسیه ایله ایران آراسنده تعاطی اولنان شیلرك جمله‌سنی آ تجاق اوز کمی‌لرنده و اوز پاراخودلرنده داشیماغه چالشیورلر ، غیر قومیاتیلره پول ویرلمیور ، مسلمانلر بو یولده بر درجه‌دوث اوز مقصدلرینه چاتمشلر ، چونکه یوزلرجه کمی لره مالك اولان مسلمان قومیاتیلری دریا یولنی الدرینه کچیورمشلر ، الان باکو مسلمانلری باکو دریاسنك صاحبی اولوب ایسته‌دیکلری وقت کلی پرشانلق و مهم قازقفقازلر ساله باورلر .

لکن مسلمانلرك طمعی و حرصی بوگا ده قناعت ایتمیور ، کمی جیارك اوتوز بر قطعه طردن نووی ویریمیا کمی لرك دیدیکلریندن تصدیق ایتمك اولماز ! لکن مروت و انصاف هارا روسلاهدرمای خلیا لری هارا ! فقط برچه بوراسی وار که تجارت ده روسلاهدرماق ، یولنقه ایتمامز . تجارت بر غی در که هیچ بر قوه و زور ایله بر طائفه‌نك الندن تجارتی آ لوبده او بری طائفه‌یه ویرمك اولماز .

تجارت ده الا فعال ، الك ند بیرلو ، الك ایش گورن غالب اولاجاق هر کس اولمش اولسه ! یا کو مسلمانلرینك تقصیری دگل که الله ماسقوه و لودز روس تاجر لرینی فعال ، ایش گورن یارادمیوب !! باخون نه ایشلرینه ایلده یوزلرجه میلیون ویرن ! جمیع دنیانی ایلمش باکو نه ایشلرنده بر و یا ایکی روس قومیاتیلرندن باشقه روس قومیاتیلری وارمی؟ عجبا بوگا ده می مسلمانلر مانع اولدیلر !! عجبا مسلمانلرمی انگلیس لری ، فرنگلری ، لمسه‌لری ، بلژیکلری بورایه دعوت ایتدیلر !! ایشته دریادده‌ده هم چنین ! حاجی زین العابدین ایلمیلر اولماز . نویلار ، رودشیلر ، انگلیس لر ، بلژیك لر اولار ! عجبا روس رعیتی اولان ، و رعیتلکده‌ده بو قدر جان فشانلق ایدن خاجی خوارجی انگلیس لردن‌ده می فقط مسلمانلقی چیهنله فنادر ؟

لکن بولارك جمله‌سی ایله برابر نووی ویریمیا غزته‌سی حق‌در ! حق در ! حق‌در ! نووی ویریمیالرك افکار و آ مالنی آ رامزده تقویت و انتشار ایلدیغه بوده آ زدر !!

احمد بیك آقایف

باکو خبرلری

باکو زاندارما اداره‌سینك ناچالنیکی شهر اوپراواسینه رسمی مکتوب یازوب رونمیسترلر ایچون اوطاق خرجی اولاراق ۱۳۶ منات ۷۸ قپك طلب ایدوب معلوم ایتمشکه قفقاز محال زاندارما اداره‌سی میرفوری و غیر قومیاتیلر اوزرینه ویردیکی ویرگولری ویریبور یاخود ؟ همان روس رعیتلری ، روس انجیلرلری اوشله دیبور یاخود ؟ عدالت و انصافدن دم ووران بر حکومت ، بر سلطنت همان حکومت و سلطنت دائره‌سنده معیشت ایدنلر آرا سنده مذهب و طائفه‌لك جهتنه تفاوت قویمه‌لیدر یاخود ؟

عجبا بو گونه تفاوت صداقت ، عبودیت ، وظیفه ، یورغو ؛ ویرگو مسئله‌لرنده ینه قومیاموز ؟ بولارك جمله‌سندن ماعدا هانکی بر ملاحظه و اساس ایله بتر یورغده اولنمش و باکو دریا سندن مین لر چه ویریبور اوزاق اولان اشخاصلر دن ترتیب اولنمش قومیاتیلرك باکو دریا سنه بو دریانك ساهنده بیو یوب ، دریانك آب حواسی ایله شونما ایدوب ، دریانی مس‌القدیم الایام وطنی حساب ایدنلر دن آ رتوق حقوق ارانك اولنه میچ بر قطعه طردن نووی ویریمیا کمی لرك دیدیکلرینی تصدیق ایتمك اولماز ! لکن مروت و انصاف هارا روسلاهدرمای خلیا لری هارا ! فقط برچه بوراسی وار که تجارت ده روسلاهدرماق ، یولنقه ایتمامز . تجارت بر غی در که هیچ بر قوه و زور ایله بر طائفه‌نك الندن تجارتی آ لوبده او بری طائفه‌یه ویرمك اولماز .

تجارت ده الا فعال ، الك ند بیرلو ، الك ایش گورن غالب اولاجاق هر کس اولمش اولسه ! یا کو مسلمانلرینك تقصیری دگل که الله ماسقوه و لودز روس تاجر لرینی فعال ، ایش گورن یارادمیوب !! باخون نه ایشلرینه ایلده یوزلرجه میلیون ویرن ! جمیع دنیانی ایلمش باکو نه ایشلرنده بر و یا ایکی روس قومیاتیلرندن باشقه روس قومیاتیلری وارمی؟ عجبا بوگا ده می مسلمانلر مانع اولدیلر !! عجبا مسلمانلرمی انگلیس لری ، فرنگلری ، لمسه‌لری ، بلژیکلری بورایه دعوت ایتدیلر !! ایشته دریادده‌ده هم چنین ! حاجی زین العابدین ایلمیلر اولماز . نویلار ، رودشیلر ، انگلیس لر ، بلژیك لر اولار ! عجبا روس رعیتی اولان ، و رعیتلکده‌ده بو قدر جان فشانلق ایدن خاجی خوارجی انگلیس لردن‌ده می فقط مسلمانلقی چیهنله فنادر ؟

لکن بولارك جمله‌سی ایله برابر نووی ویریمیا غزته‌سی حق‌در ! حق در ! حق‌در ! نووی ویریمیالرك افکار و آ مالنی آ رامزده تقویت و انتشار ایلدیغه بوده آ زدر !!

احمد بیك آقایف

باکو خبرلری

باکو زاندارما اداره‌سینك ناچالنیکی شهر اوپراواسینه رسمی مکتوب یازوب رونمیسترلر ایچون اوطاق خرجی اولاراق ۱۳۶ منات ۷۸ قپك طلب ایدوب معلوم ایتمشکه قفقاز محال زاندارما اداره‌سی خبر ویریبور که زاندارما رونمیسترلرینك اوطاق کرایه‌لری شهر اداره لرینده ویریله‌جکدر .

—

مایك ۹ نده ساعت ۳ ده « مارس » زاووداینده قله زا کلوبکا ووردیقده غفلتا ایلنده اولان قزمش زا کلوبکا (منغ) یاووقده اولان مازوت آ نارینه دوشوب یاقوبلاشلانمشدر . یانغونی شهر اطفائیه دستمسی سوندیرمشدر .

ضرورك قدری معلوم دگل .

—

سراغا گون آخشام ساعت ۵ ده تقی اوغلك پریسیاتیلنده ۴ یاشیندهٔ امامقلی خودا شیف اوغلی اوغلق صویه دوشوب بوغه لمشدر . میتی سودان چیقارمق ممکن اولمامش .

—

دون ساعتین ۱۲ دی جنلر اگنلو حاسی یوفکی کوچه‌ده نامعلوم شخص طرفندن ایکی گوله یاوسیله اولد ایریلمشدر قاتل دوتلمامشدر .

—

عمومی انعقاد

« نجات » معاونی جمعیتك اداره سی جمعیتك عضو لریندن خواهش ایدیر که همین مای آ ینك 11 نجی گونده یکشنبه گونی سحر ساعت ۱۰ ده اعتقادعمو میه تشریف گتورسونلر .

ارشاد پروغریس

شرکتنگ اجلاس عمومی‌سی

بو گون مای آ ینك اون برنده سا عت برده دوقتور قره بك قره بیگوفك آزار لو لر قبول ایتدیگی منزلنده که غویرسکی گوچه‌ده فراستیلیاقوفك ایوسنده واقع در عمومی اجلاس اولاجاق باکو دائره‌سنده اولان جمله عضولر دن مخصوصی توقع اولنور که اجلاسه تشریف گتورسونلر .

لوات لوه اسنده

مسلمان مساله‌سی

مسلمان وکیلی توگلوف :

حضرات ! ایکی اولدکی اجتماعده داخلیه وزارتنك حال و حرکتندن خیلی بحث اولندی . ایندی بر آ زده من مساعده گزله وزارت‌مدکورمیه جهت تعاقبی اولان مسلمان مسئله‌سندن یعنی مسلمانلرك اداره روحانیه‌لرنده اولدن بری حکومت طرفندن تعقیب اولنان ند بیر و مسلکدن بحث ایدمجکم .

مسلمان فراقسیاسی طرفندن با الوکاله دولت دومامسنك نظر دقتنی داخلیه وزارتنك دوائر روحانیه و علی الخصوص مسلمان امور روحانیه‌سی اوغرنده سر فنه قرار ویریلن مایه جلب ایدمجکم . هرنه دن ایسه ارمنی قاتولیك و ارمنی غریغوریانلرك مراکز روحانیه لرینه سنوی ۱۲۳ مین ۶۳۳ منات تعین او ـ

تلیغراف خبرلری

انگلیس افغان حدلری

— سیملا — گنرال و یل قوقس (اومرا کیل) آ دنلو محلده گوجلو بر افغان دسته‌سنك اوستنه دوشوب بیوك محاربه اولدی . افغانلر رشادتله مدافعه ایتدیلر ، افغانلر دن آ لتی یوز آ دم اولمش و یارالانمش ، انگلیز طرفنده بر افسر ، او چ عسکر یارالانمش ، و یل اوقمك و اون عسکر یارالانمش ، و یل اوقمك قوشولنده بر نفر و یادن اولمش .

اداره دن : بو تیلغرافده ایله ترانسوالدان گلن تیلغرافه اوخنیور ! افغانلرك آ لتی ، ایکی آ لتی یوز اولیور انگلیزلر ایسه ، وه یادن اولیورلر! عجب اشتلردر .

—

لوندون — هندوستانك ساغ والی‌سی لورد گیرزون انگلتره پارلامینتده بر نطق اوخویوب دیبور که انگلتره — روس معاهده‌سی آ سیا اشکالاتی حل ایتمه‌مش ، افغانستان مسئله‌سی تمامی ایله دو ریبور ، روسیه اوز دسکر لرندن ال چکمه‌مش و مرکزی آ سیادا « اوز یو » لیتقه‌سنی سور ییور ، بناء علیه معاهده‌نك اشکالات باقی دورلر .

—

تجارتده

موگرك روسلاشدیریلسون !

« ووی ویمیا » غزته‌سی روس — ایران تجارتنه دایر بر مقاله یازوبده دیبور :

« ایران ایله روسیه‌نك آراسنده اولان تجارت غیر طبیعی و مقبول اولنمیان حالنده‌در . شو تجارت بالکلیه قفقازلیرك الندهدر و بالخصوصه باکو مسلمانلرینك ، لکن باکو مسلمانلری بوگاده کفایت ایده‌میوب بو آخر وقتلرده روسیه ایله ایران آراسنده تعاطی اولنان شیلرك جمله‌سنی آ تجاق اوز کمی‌لرنده و اوز پاراخودلرنده داشیماغه چالشیورلر ، غیر قومیاتیلره پول ویرلمیور ، مسلمانلر بو یولده بر درجه‌دوث اوز مقصدلرینه چاتمشلر ، چونکه یوزلرجه کمی لره مالك اولان مسلمان قومیاتیلری دریا یولنی الدرینه کچیورمشلر ، الان باکو مسلمانلری باکو دریاسنك صاحبی اولوب ایسته‌دیکلری وقت کلی پرشانلق و مهم قازقفقازلر ساله باورلر .

لکن مسلمانلرك طمعی و حرصی بوگا ده قناعت ایتمیور ، کمی جیارك اوتوز بر قطعه طردن نووی ویریمیا کمی لرك دیدیکلرینی تصدیق ایتمك اولماز ! لکن مروت و انصاف هارا روسلاهدرمای خلیا لری هارا ! فقط برچه بوراسی وار که تجارت ده روسلاهدرماق ، یولنقه ایتمامز . تجارت بر غی در که هیچ بر قوه و زور ایله بر طائفه‌نك الندن تجارتی آ لوبده او بری طائفه‌یه ویرمك اولماز .

تجارت ده الا فعال ، الك ند بیرلو ، الك ایش گورن غالب اولاجاق هر کس اولمش اولسه ! یا کو مسلمانلرینك تقصیری دگل که الله ماسقوه و لودز روس تاجر لرینی فعال ، ایش گورن یارادمیوب !! باخون نه ایشلرینه ایلده یوزلرجه میلیون ویرن ! جمیع دنیانی ایلمش باکو نه ایشلرنده بر و یا ایکی روس قومیاتیلرندن باشقه روس قومیاتیلری وارمی؟ عجبا بوگا ده می مسلمانلر مانع اولدیلر !! عجبا مسلمانلرمی انگلیس لری ، فرنگلری ، لمسه‌لری ، بلژیکلری بورایه دعوت ایتدیلر !! ایشته دریادده‌ده هم چنین ! حاجی زین العابدین ایلمیلر اولماز . نویلار ، رودشیلر ، انگلیس لر ، بلژیك لر اولار ! عجبا روس رعیتی اولان ، و رعیتلکده‌ده بو قدر جان فشانلق ایدن خاجی خوارجی انگلیس لردن‌ده می فقط مسلمانلقی چیهنله فنادر ؟

لکن بولارك جمله‌سی ایله برابر نووی ویریمیا غزته‌سی حق‌در ! حق در ! حق‌در ! نووی ویریمیالرك افکار و آ مالنی آ رامزده تقویت و انتشار ایلدیغه بوده آ زدر !!

احمد بیك آقایف

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-55713510919080524-19/fragment/page=1

لدیمی حالده مسلمانلرك امور روحانیه‌سی ایچون هیچ بر شی تعین اولنمامشدر ، سببده بودر كه مسلمانلر امور روحانیه‌لرینی اداره خصوصنده هنوز اداره مركزیه‌یه مالك دگلدرلر .

سائر ملتلرك محلی اداره روحانیه‌لری ایچون طلب اولنان ۱۴۰ مین ۴۳۵ منات خصصیاتك ۵۶ مین ۴۴۷ جه منالی مسلمان دوائر روحانیه‌لری ایچون‌در . بو مبلغ ایسه اورینبورغ ، قریم و ایكیده قفقاز بحثنده جمعا دورت اداره روحانیه ایله اداره‌یه محجور اولان میلیونلرجه نفوسدن عبارت مسلمان ملتنك روحانی ایشلرینه صرف اولنه‌جقمش . بو ایسه مسلمانلرك احوال حاضره‌لرینه كلیا ضد و بر عكس در . بوندن ، حاصل اولور كه روسیه مسلمانلرینك چوخسی اداره روحانیه‌دن محروم بر حالده یاشامغه محكوم اولنمشلردر .

بو قاریده ذكر اولنان ۴ اداره روحانیه‌دن ایكیسی قفقازیه‌یه باخور ، بریسی قریم ایله (عروده‌نا) و (وینا) كبی غرب غوبرنیالرینه نهایت اورینبورغ اداره روحانیه سی ایسه (اوفا) (قازان) (سامارا) (سیبیرسق) ، (اورینبورغ) و سائر غوبرنیالری اداره ایدورلر . بش میلیون نفوسدن عبارت اولان قیرقیزلر ایله تركماغر ایسه اداره روحانیه‌دن بالكلیه محروم اولدرق حكومت ضابطه طرفندن اداره اولنورلر . سیبیرداری ، سیبیرچنسك ، فرغانه و ، اوری بحر خزر ایالتلرنده كی مسلمانلر ایسه حكومت عسكریه تابعدرلر . داغستان ، تمرك ، و قوبان ایالتلری دخی همچنان ذكر اولنان ۲ قفقاز اداره روحانیه‌سنك تحت اداره‌سنه ویریله بیله‌جكلری حالده اونلر دخی باشسز قالمشلردر .

ناری ممنون د گلدرلر . بوندن صرف نظر مسلمان رئیسی روحانیلرینه ویریان مواجب دخی او قدر آزدر كه بونك ایله اداره اولنمق ممكن د گلدر . ادعا مزی اثبات ایتمك ایچون بونی دیه‌بیلرز كه مثلا اورینبورغ مفتیسی ایلده مواجب نامیله ۵۷۲ منات ۱۲ فیك آلور مجلس روحانیتك صدری صفتیله ده (۱۰۰۰) منات . لكن بونده درخاطر ایتملیدر كه ، هر چند ایتدیگی مفتی ایلده (۳۴۲۸) منات آلورسه‌ده بو یالنكز او نی مخصوص بر معمتدر .

قریم مفتیسی (۲۵۰۰) آلور قفقاز مفتیسی ایسه (۱۶۰۰) منات : بو راماننی اونوتمه‌ملیدر كه میلیونلرجه نفوس ملك رئیسی روحانیسی اولان رتبه و منصب صاحبی اولان بر آدمه بر پرسناوه ویر یلدیگی قدرده مواجب ویریلمیور .

مابعدی وار .

تركیه‌نك

قوة عسكریه‌سی .

نیم رسمی « روسیا » غزته سنده بو سرلو حه ایله اوزون بر مقاله یازلمشدر كه اهمیتی جهتیله شایان دقت او . لان بعض بر لرینك مختصرا ترجمه‌سنی مناسب گوردك .

وقت صلحده كی عثمانلی عسكریك مقدار حقیقی تعیین ایتمك ممكن د گلدر ، زیرا مملكتك اوته سنده برینده ظهور ایدن عصیان و اختلالر سببیله تحت سلاحه بولندیریلان عسكرلرك مقداری همیشه بر اولمیور .

دائما سلاح آلتنده بولنان ترك عسكریك مقداری علی‌التخمین ۲۵ میك نفر ایله ۳۵ میك ضابطدن عبارتدر فقط تركیه نك محاربه وقتی نه قدر عسكر چیخارده یله جكنی تعیین ایتمك داها مشكلدر . هر حالده اوده (۱,۵۰۰,۰۰۰) بر میلیون بش یوز میك نفردن عبارت تولمه گرگدر . تركیه‌نك قوه عسكریه سندن بحث اولنورسه كه ترك عسكریك زیرده ذكر اولنان بعض جهتلریدن دخی درجا طر ایتمه‌لیدر : بو عسكر آلمانلرك سعی و غیرتلری ساه‌یسنده نظام خصوصنده صوك درجه ترقی ایتمشدر . بلكه ترك عسكری هر خصوصده یكدل و یكوجود مشهور جهان اولان جنگاور لكلری ، شجاعت و قهرمانلقری ، مزاحم عسكریه‌یه صوك درجه متحمل اولمه‌لری ، برده اوزلرینك رئیسی روحانیلری حساب ایتدیكلری سلطانا نه اولان فرط اطاعت و محبتلری نظر دقته آلنورسه بو عسكرك قوه معنویه‌یه سی دخی آشلاه‌یلمش اولور . عسكر لك نقطهٔ نظرندن عایت اهمیتلی اولان بو صفتلر ایسه ترك عسكریك قوتنی داهاده آرتدرمش اولور . اگر بو قوه معنویه

تزلزل تاپدی سندی طاق ایوان
یا رسول الله
بو گونده سوندی آتش معبد آتش
پرستانده
شكست اولدی یخلدی جمله اوثان
یا رسول الله
سنك مولود پاكگدن نه دم كیم فرخ
سنه كیجدی
سكا تاج نبوت اولدی ارزان
یا رسول الله
سمادن ایتدی جبرئیل امین ایتدی
سنی تبشیر
ایدوب معلوم امر پاك یزدان
یا رسول الله
سنی قلدی خدا حق دینی اجرا ایتمگه
مامور
بو نیتله سكا كوندر دی قرآن
یا رسول الله
سنك بو بكر صدیق اولدی اول
یار و بولداشك
كتوردی اول سكا صدق ایله ایمان
یا رسول الله
عمر اسلامی قلدی آشكار و دینی
مستحكم
خراب ایكن جهان اولدی گلستان
یا رسول الله
عدالت رسمی اوزره نشر قیلدی دین
اسلامی
اونك عدلینه عالم اولدی حیران
یا رسول الله
خلافت مسندی كیچدی عمردن صكره
عثمانه
كلام الهی ایتدی جمع عثمان
یا رسول الله
نه‌دم دنیادن عثمان ایتدی رحلت
مرتضا اولدی
شریعت تخته عیاسنه سلطان
یا رسول الله
بویور دك « شهر علمم من علیدر
قاپسی آنك »
جهانه بلندی علمی شاه مردان
یا رسول الله
بولنده ملتك اولاد پاكك كچدیلر
جاندن
توكلدی دین ایچون خون شهیدان
یا رسول الله
عجایب گللر آچدی باغ اسلام
اولدی پر رونق
كوك آتدی بید علم و سرو عرفان
یا رسول الله
« اخوت » نخلی سر سبز اولدی
طرفه میوه لر ویردی
بو باغه « اتحاد » اولدی نگهبان
یا رسول الله
ساچلدی تخم حریت مساوات و
عدالت هم
حقوق جمله انسان اولدی یكسان
یا رسول الله
ترقی ایلدی اسلام اولدی پدر تك

كلدی

فلیه‌تون

منظومهٔ ماری

ادارهٔ‌دن ذیلده درج اولنان منظومهٔ ملی مولود نبوی مناسبتیله باكو ده ایرآیلرك « اتحاد » مدرسه سنده اوخو نمشدی فقط شمدیه دیك فرصت بولمه‌دیغمز دن بو نمره مزده درج ایدرز .

بو گون وار در بر امر فخره شایان
یا رسول الله
كه اولمشدر عجب حالت نمایان
یا رسول الله
بر اوزكه هیئت و شكله گیروبدر عالم
اسلام
اولوبدر تازه روی و شاد و خندان
یا رسول الله
زن و مرد و جوان و پیر و خاص
و عام بو گونده
مساجد ده اولوبلار مرحبا خوان
یا رسول الله
بو گون مولود پاكگدر سنك ای
فخر موجودات
بو كوندر مبدا دین مسلمان
یا رسول الله
همان گوندر بو گون كیم بار گاهی
شاه كسری‌نك
دخی قالمادی هیچ بر كسر قصان
یا رسول الله
سعادتله یا شادی اتفاقی و اتحاد
ایتدی
كیچوردی فخر ایله اوقات و ازمان
یا رسول الله
نهایت عمر لر سوردی جهاندهٔ عدل
و حكمتله
قازاندی عالم ایچره شوكت و هان
یا رسول الله
دریغا باشه دیك عمر ایتمدی بو بخت
و بو اقبال
آخر بخت اولدی رو گردان
یا رسول الله
اولوب محو عاقبت اقبال تبدیل اولدی
ادباره
بنای كاخ اسلام اولدی لرزان
یا رسول الله
توحوندی كلمهٔ اسلامه سنك تفرقه
ناگه
شراب « اتحادی » اولدی ریزان
یا رسول الله
اوزولدی « اتفاقك » رشته سی تیمم
هزارنله
« اخوت » طرحی اوچدی اولدی ویران
یا رسول الله
ضیاسی شمع اسلامك دخی گون
گوندن ا كسلدی
زواله قویدی یوز مهر درخشان
یا رسول الله
مرور ایله تنزل ایلیوب اسلام آخرده
سرا پا ایشاری اولدی پر یشان
یا رسول الله
گر ایتسم شرح و تقریر ایتدیكی
احوالین اسلامك
آخر قان كوزدن اولور سوزان
یا رسول الله
آدی وارلیك اوزی حریتك یوخ
حال حاضرده
نفس چكمكجون آزاده یوخ امكان
یا رسول الله
ووریلمشدر سخن كیچینه سنه قفل
استبداد
قالوبدر سینه ده هر درد پنهان
یا رسول الله
یوخ اصلا كیمسه‌ده جرئت كه ایتسون
حق سوزی ایراد
ایدن اولسه یریدر بند و زندان
یا رسول الله
مساواته چكلمشدر قلم یوخ بر اثر
اوندن
یوزیلمشدر حقوق و حق نسوان
یا رسول الله
دیمك اولماز انك اهلینه كیم نوع
بشردرلر
ایدیلمشلار او لار تشبیه حیوان
یا رسول الله

عسكریه‌یه برده ترك عسكریك بر میلیون یاریم غردن عبارت اولان درجهٔ جسامتی علاوه اولنورسه بلا مبالغه دیمك اولار كه عسكرلك خصوصنده ایتدیكی تر كیه عظیم بر قوته مالكدر .

قفقاز خبرلری

گنجه ۱۴ ماید ساعت ۲ ده بای حربی كلوبنده نووبا بازرت پولوسك افسرلری وقوشون پرایورشچیكی آلیكساندر روتكروسكی ایله بهار ایتدیگری رمان روتكروسكی اسملوم سیبدن آتریق پریشان حال اولوب تكراری دیوبرمشكه « صباح‌ص یولد اعلاز یله قطعی و داعلاشاجاقام » .

نهار اتمامه یتدیگنده مذكور روتكوفسكی طیانچه‌سینی چیقاردوب ایكی گوله ایله اوزرینی یوزه گندن برك پاره‌لنمشدر .

یارملنی میخایلوف آزار خاه‌سینه گو- ندر دیگده تمام اولمشدر .

—

۳ مایده گنجه اهلی بیوك كیشی اوغلی پول حسابی ایچون ۶ طیانچه گلوله‌سیله دكاچی مشهدی علی ولی‌اوغلنی اولدیرمشدر . مقتول قوهومی قنبر اسلام اوغلی بو ایشدن مخبر اولوب قاتلی آختار ماقه باشلامشدر .

اسكن قاتل بو وقت حبس اولنمش ایمش . قنبر بونی یولوب مقتولك ایولرینه قاچوب بونك قوجه آتامینی دوتوب ۲ گوله ایله آغر یاره‌لمشدر .

—

۴ مایده استنطاق آلتنده‌اولان محبوسی كوراو چینكو گنجه حبس خانه سیندن قاچمشدر .

—

عورتیا حاكمنك حكمیله گنجه او بزد اداره‌سینك مفتریجی چوماروف ۳۵۰۰ اولنمشدر .

خصوصی

مخبرلرمز

ایی‌اوانده؟

غازیت ناخوشك چیلری !!

ایر وانده بر یازه (غاز یت ناخوشك چیلر ینك) اللندن دها اوسانوب تنگه گلمشدك . بیله كه بر نسخه غاز یت آ لماقا یتیشمان اولوروق ۵ فیك و یروب غاز یتی اله آلوب ایستیوروز ، او قومقه باشلایاق اود قیقه (غاز یت ناخوشك چیلر مز) باشمز اوستنده حاضر اولوب امان و یرمیوورلر . بری غاز یتی الیزدن آلوب یوزدن ، گوزدن ، صالوب دیبور كه و یر گوروم تیلمز افرده نه وار .

او بری آند و یروب غاز یتی آلیر . كه و یر گوروم بو گون نه خبر وار .

بر اوزگه سی گلوب او تاند یروب غازیته نی الیزدن آلوب آپاریر .

غرض بو غازیت ناخوشك چیلر مزك الندن زنهاره گلمشدك و آرخاین غاز- یت اوقومامغه حسرت قالمشدی .

حالبو كه بو غاز یت ناخوشك - چیلری هیچ و قت یزدن كاسب دگللر . هامو سی ۵ فیك و یروب بر نسخه غاز یت آلا بیلر لر . و هله بیلكه بعضلری غاز یت آلماغه ۵ فیك نه در . الی فیك ده و یر مسله استطا عتری وار ، اما بلكه خورلق بر عادت یاخود وار ، اما بلكه خورلق بر عادت یاخود بر مرض‌در بونلر دوشونیلسه .

باری دوغری دی تو قیم مز اودور كه بو ندن صوكره ده‌ها اوز ادنی حالدر یله بزی متفر ایتمه میلر ، او ساند یرماسینلار . و آ دلار ینك غاز یت وا سطه سیله آ چیق یاز یلما سنه اوزلری سبب اولما- سینلار ، و بزی ده بو یاره ده مجبور ایتمه سنلر .

ایروان غازیت آ لوجیلار ندن برآیه‌سی

نخچیوانده قضا

آ پریل آ ینك ۲۶ سنده گنجه ساعت ۱۲ شهر ده آتشما یاغلاری ، بز لر [illegible] تچیلاری یاخود قاچاقلاری گلولریه باسولرلر صبح تیز دن دوروب بازارا گیتدیم چو خ آ دملر دن احوال پر سان او لد یقدن صوكره خبر دار اولد یه كه گو یا سالدالاللرلو رایته گوده گیجه یار یسی بر شخص طر فندن خز ینه یه بر گلوله آ چلدی ، بو جهته قره وول سالدالاللر جماعت خز ینه‌نی یاسمالی ، غارت ایتمك ایستیور لرطن ایدوب یاغلیور لر بولاردا برای مدافعه جواب و یر مكه همان ساعت گلوله‌لر ك سسنه پاترولار قازاقلار ، فارادا وو یلر امدا ده گلورلر بر شی گورمیوب یاغلیورلار جماعتی هر كمی كه گورور لر یو لیسه یه دوتوب آ یا- رما قه ، سهر همان دوندیقی آ دملری تفتیش ایدوب مرخص ایدرلر ، بوایش بو منوال اوزره گیتدی ، جماعت تشو یشه دوشوب شبهه ایچنده قالدیلار و ایشك نه او لد یغنی نه قدر دوشوندیلر سه بر یانا یورا بیلمد یلر ، بو حادثه دن او چ دورت گون صوكره آ را ساكینلشد- یسه ده ، بو ایسه وژاندارما لر آ رامسز لقیله جماعتی قورقدا مقدا و آ ختار ، مافدا دوام ایتد یلر ، مختصرا بو صحبت آ رالقدن متروك اولدی .

قضادن گیتنه مای آ ینك اولنجی گیجه سی مای آ ینی خز ینه دن استقبال ایتدیلر آ تشما یاغلادی ، همان قراز یله مامورلر غدتله او یانه بو یانه قاچوب بدی سكر نفر دوتمشدیلر چو خ سوال جوابدن صو كره او نلر بده اخلاص ایتمشدی لر . احوالات بو منوال اوزره در :

ساعت دوققوزدن صوكره دیشقاریده بر احد گر دیگی گورمك اولمز هر گاه سیاحت ایدنده اولورسه فقط وا یتیلر ، چینووئیكلر و ارمنیلر دن بر پاره‌سی او لور . ساعت‌اوننده اونبرده مسلمانلاردا سهر احد ایتمكده دولانا بیلمیور چونكه هر كیمه راست گلیر لر سه اینجدوب تحممز ده ایدیبور لر و نقدر مسافر و غیری گیجه یار یسی شهر دن واقزاله گلیر سه جمیعسینك فایطو نلار ینی دایاندیروب ، آ ختاریشدن صوكره بوراخورلر . خلاصه شهرك حالتی تهلكه لیدر و بو ایشك ما- حصلی نه ایسه معلوم دگلدر .

آیس چائی بو گونلر ده نهایت درجه ده كز تلنگده در بیله كه بر هفته در [illegible] لرك اكثین یرلر ندن ضایع ایتمشلر ، اما قورخو سز در .

بر آی بوندن اقدم شهر مزده (سیاسلی قر یه ینتی باغ) آ چماقدن اونری جماعت یغشوب مصالحت ایتد یلر ، بعداز مصلحت رضامندلك حصوله گلدی و بر اینچه آ دملر هره یوز منات ایكی یوز منات عضو باز لمشدی ، بر گون مابك ایكنده دوما طرفندن ایكی قوزلاوقچی

خلافت مسندی كیچدی عمردن صكره عثمانه
كلام الهی ایتدی جمع عثمان
یا رسول الله
نه‌دم دنیادن عثمان ایتدی رحلت
مرتضا اولدی
شریعت تخته عیاسنه سلطان
یا رسول الله
بویور دك « شهر علمم من علیدر
قاپسی آنك »
جهانه بلندی علمی شاه مردان
یا رسول الله
بولنده ملتك اولاد پاكك كچدیلر
جاندن
توكلدی دین ایچون خون شهیدان
یا رسول الله
عجایب گللر آچدی باغ اسلام
اولدی پر رونق
كوك آتدی بید علم و سرو عرفان
یا رسول الله
« اخوت » نخلی سر سبز اولدی
طرفه میوه لر ویردی
بو باغه « اتحاد » اولدی نگهبان
یا رسول الله
ساچلدی تخم حریت مساوات و
عدالت هم
حقوق جمله انسان اولدی یكسان
یا رسول الله
ترقی ایلدی اسلام اولدی پدر تك
شاه كسری‌نك

الفر ندهٔ کاغذ گلوب باغاگی آ چماقدن اوتری التزامنامه آ گلدیلار .

—

نجو یولاق

اوتومو بیلی

بر نچه گون بوندن اول اداره‌مزه بر روس گلوب نخو ایله یولاخ آرهسنده ایشلین آ توموبیل حقنده بر چوق سوزلر سویلیوب منافع عمومیه نامه‌درجنی بزدن رجا ایتدی

گورینور که بر نچه گون اول (مایك برنده ویا نچه سنده در خاطر مز ده دگلدر)

بو آدم یولاخدن نوخویه گیتمك ایچون نچه که قاعده در بیلنتی آ لوب آ لتی - یدی یولچی ایله برابر عالی السحر اوتو موبیل ایله یولاخدن حرکت ایدیلر .

آ تو موبیل سرعت مخصوصه سی ایله (زرود) ه گلنجه اوراده چاموره باتوب قالیر . بی چاره لر آوتوموبیلی دوچار اولدیغی بو حال اسف انگیزدن دن خلاص ایتمك ایچون وار قوتلرینی صرف ایدرلرسه ده نتیجه حاصل اولماز .

نهایت امیدلری کاله اوکوزه قالور که مع التاسف بو نلریده نایمقده مضطر قالورلر ! . .

بر طرفدن بلا آرام دوام ایدن یاغمور بی چاره لری اویله بر حاله گتیر ویر که بونلر آخرده پیا ده اوله رق (سوچووین) کندینه قدر (۱۲ ویرست) پیاده گیتمکه مجبور اولورلر . اوگیجه نی مین زحمت مشقت ایله کندك یولچی لره مخصوص غایت منادر و پس منزلنده کیچر دکدن صکره سحری کو نی گوچ بلا ایله تایه بیلدیرکلری بر ترو بقا یه بیلوب محل مقصودلری اولان نوخی یه روان اولورلر .

حاصل کلام چکیلدیکی اولان بر بو قدر مشکلاتدن سکره صرف اوتومو بیل سوار لر (۷۰) ویرستلك بر یولی ۳۰ - ۳۲ ساعتده آ نجق قطعه مو فق او له بیلور لر . .

اگر نوخی ایله یولاخ آ ره سنده کی سیا حتك اوتو موبیل ایله ۳۰ گونده اجرا اولنه بیله جکنی متویی (دیول ومدن) گورمش اولسه ایدی « سکان

عدالت ترك اولوب دو تمش یرینی
ظلم استبداد
چخار مظلو ملر دن عرصه افغان
یا رسول الله
اخوتدن نشان یوخ یاخیدر قرداش
قرداشه
تو کرلر گونده بر نا حق یره قان
یا رسول الله
چوبرمش امتك بوز راه حقدن آ ز
قالوبدر کیم
سکونورسون مسلك باطل پرستان
یا رسول الله
مریض اولمشدر اسلامك طبیب حاذقی
یوخ کیم
قیلوب تشخیص دردین ایده درمان
یا رسول الله
حقیقی رهنمالر یوخ ولی عالم
نمالر چوخ
گونورمش بر یوزین عمامه داران
یا رسول الله
ایدرلر بوز جوره تفسیر و شرح
آیات قرآنی
معیشتجون اولوب سرمایه فرقان
یا رسول الله
ضلالت ظلمتی ایتمش احاطه ماهل
اسلامی
دگل اونده هدایت نوری تابان
یا رسول الله
نه علم و فضله طالب نده کسب
شغله راغبدر

اولوبدر خواب غفلت ایچره خسبان
یا رسول الله
جهالت پردهسی اورتمش گوزین دنیایه
بر یاخماز
کلالتدن آ یلمز هیچ بر آن
یا رسول الله
دخی بخل و حسددن غیری یوخدر
اونده بر پیشه
اولوب شعلی سراسر کذب و بهتان
یا رسول الله
رذالت چرکنه ملت اولوب بر گونه
آلوده
که پاك ایتمز اونی بوز بحر عمان
یا رسول الله
ورر جان غیریلر ملت بولنده اوی
دیمز اصلا
بزیمکی ویرسه بر حبه چکر چان
یا رسول الله
اولوبدر اغتنامز شهرت دنیایه
دلداده
نظر قیلماز گله بوز دیده قربان
یا رسول الله
ایده مز فرق دوستین دشمنلندن
ملت اسلام
اولوب بر عقلی کسمز طفل نادان
یا رسول الله
قیلور « تنکفیر » اوخینه‌سینه سین آلماج
او شخصك کیم
ایدر ملت بولنده جانی قربان
یا رسول الله

افندیم « احسن » او مرد خائن و
ملعون و ادنایه
که اوندن یاخشیدر بش دفعه شیطان
یا رسول الله
تنزل ایتدی دوشدی ملت اسلام
شهرتدن
ترقی نایدی اهل غیری ادیان
یا رسول الله
قیسیلمش کتجاره روباه عاجز تك
اولوب پنهان
ایدوبدر ترك میدان شیر غران
یا رسول الله
ازل حاکم ایکن ملت تحکم آلتینه
گیردی
اولوبدر اجنبی یه بنده فرمان
یا رسول الله
بو حالنده ملت اسلام اولوب بر
کلهٔ اعنام
اولوبدر آلاچیلر اجیلر آکا چوپان
یا رسول الله
دیمك اولماز چوپان اولنلره اما
اصل معناده
اولاردر جمله گرك تیز دندان
یا رسول الله
آغالق ایلیور لر حالیا اسلام
ماکنده
فرنك و انگلیس و . . . . آلمان
یا رسول الله
چوروپور آ ل عثمان دولتی تضییق
آ لتنده

ایکی گونده دور عالم سیاحتی » عنوانلی مشهور رومانی یازمغه هیچده جسارت زایمه‌دی !

بطومه‌دن آخوندزاده جنابلرینه

اعتراض

جناب مدیر محترم !

« ارشاد » نك ۵۲ نجی نمره‌سنده م . ع . آخوندزاده امضاسیله یازیلان مقاله نی اوخویوب واجب بیلدیم محض آخوندزاده جنابلرینك یازدیغی افترالری اداره یه ثبوت ایتمکدن اوتری وطن پرست قرداشلارك خواهشنه‌گوره ارشادك مبارك اولان ستونلرنده یازوب قارئلرك حضورینه عرض ایدم .

جناب آخوندزاده ! سیز منیم یازدیغم مقاله می بیله گمان ایتمسکز ، که گویا محمد آ قا جنابلری یازوب هانسی که او بیچاره هیچ بر خصوصده اینندیه‌کی ارشاد اداره‌سنه برموزیه یازمیوب و بوده محمد آقا جنابلرینك سواد اولمادیغی ثبوت ایدر . همچنین عموم باطومده اولان ایرانلر باخبردرلر .

یاز مسلز که گویا نچه مدتدن بری ایدی که خارجه تشریف آپارمشدیلر . باطومه وارد اولان کبی ملت آرامنه نفاق سالدی .

دوغرو در محمد آ قا جنابلری نچه مدتیدی که خارجده ایدیلر و باطومده محمد آ قا جنابلری ایندیه کبی مجلسده سویلدیکی نطقی ، او اولوب که جناب آخوندزاده ملتك قوه سندن قملنه گلمور که سیز جنا به آ یده ۳۵ منات مواجب ویره ؟

محض بو بر کلمه سوز دن اوتری محمد آ قا جنابلرینه بوقله نا حق یره افترا لر یاقیلمسکز . و مقاله نی اونتمکلی بیلوب ارشاد اداره سنه نا بجا بره یاز . وب گونده‌رمسکز .

افندیم محمد آ قا جنابلرینك باره سنده یازدیغکز مقاله نی هیچ بر خصوصده ثبوته یتوره بیلمیه جاقسکز . نه مجلسده و نه محکمهٔ عدلیه ده چون باطومده اولان ارباب بصیرنظره مطلعدر سزك یاز دیغکز افترا لر ! و یازوبسکز که بی همه جهت منتخب باره سنده نا لایق سوز لر یا زوب آ بروسنه صدمه وورمشدق !

دیر « احسن » او مرد خائن و
ملعون و ادنایه
که اوندن یاخشیدر بش دفعه شیطان
یا رسول الله
تنزل ایتدی دوشدی ملت اسلام
شهرتدن
ترقی نایدی اهل غیری ادیان
یا رسول الله
قیسیلمش کتجاره روباه عاجز تك
اولوب پنهان
ایدوبدر ترك میدان شیر غران
یا رسول الله
ازل حاکم ایکن ملت تحکم آلتینه
گیردی
اولوبدر اجنبی یه بنده فرمان
یا رسول الله
بو حالنده ملت اسلام اولوب بر
کلهٔ اعنام
اولوبدر آلاچیلر اجیلر آکا چوپان
یا رسول الله
دیمك اولماز چوپان اولنلره اما
اصل معناده
اولاردر جمله گرك تیز دندان
یا رسول الله
آغالق ایلیور لر حالیا اسلام
ماکنده
فرنك و انگلیس و . . . . آلمان
یا رسول الله
چوروپور آ ل عثمان دولتی تضییق
آ لتنده

اما تابحال بر اقداماتی گوروبمیوب تازه وکیل لر در ! آقای آخوند زاده نگر سز باطومده دگل ایدوز که ایچون وکیلی آ قا محمود آ لیه قدر ایکی یوز منات خرج اولنوب و اطرافنه حصار چکیلدی ایند یه کبی ملتك هانسی بر ندن بر شاهی آ لویلر و آ لدیلر خرج یا تندن ! وای بیچاره بر صورتده کی سزك کبی شخص اوز شرف ملتك ملا حظه ایتمیه اوز دینی بر داه روس عورتیه ساتا ایندی بو یله شخص ملت خواه اولوب ملت قیدی چکر ! ؟

ای خاین ملت وای روسیاه سن اوز پیغمبر کدن اوتانماد اك که اوز ایدی بنوی ملاحظه ایتمه دك ایندی خیال ایدر سك ملت سزك کمی شخصلرك ملته او یوب دوباره ایش رجوع ایده جاقلر حاشا و بالله ! بوندن صو کره سزك کبی شخصلری هر بر آ یده خیاتلر یی یازوب روز نامه لر ده در ج ایده جییك ! وهر بر یازده یقدر مقالهنی حاضرم هر آ یده یا محکمه ده و یا مجلسده حضورا بریه بر ثبوته یتیرم و عهده سندن قلم ! و اداره دن عاجزانه توقع ایدرم هر موقعده یا محکمه و یا مجلس طرفندن بندهنك امضامی ایسته سه لر یازوب و یره سکز .

ماسدی وار

و طن خواه

—

باکو مساجد « نشر معارف »
جمعیتنك آیلك

عمومی اجلاس

دونن ایکمجی دفعه اوله‌راق باکو مسلمانلر « نشر معارف » جمعیتنك عمومی ایلیك امقادی دعوت اولنمش ایدی . انعقاد ساعت ۱۰ ه تعیین اولنیقده ساعت ۱۱ نمامده زالاده (۳۰) الی نفره کیمسی عضو حاضر اولدی ، (عمومی اجلاده کنلرك قدرینی ایکمجی دفعه اولارق رقوم ایله وزیریق که قاریلر الیننی مرتب خطا سی حساب ایدوب بش یوز کمان ایتمه سولر)

مجلس جمعیتنك صدری حاجی زین العابدین تقی اوف جنابلرینك طقدیله آ چیلدی

اجلاسك کاتبی علی اسکلد جعفراوفدر .

حاجی جنابلری بیوردی . — بزم جما

اولوبدر خارجی آ ولاقی ایران
یا رسول الله
بخارا ملکنا وجاقی ترك اولوب چیخماز
بخارا اوندن
دوشوبدر اجنبی تورونه توران
یا رسول الله
اولوب هندوستان ایندی عبارت
انگلستاندن
اونك سازینه اویناز افغانستان
یا رسول الله
دینلمز مصره مصر قاهره مشهوردر
حالا
اوکا قاهر اولوب فوج بریتان
یا رسول الله
نیجه مدتدی کیم فاس و مراکشده
کشا کشدر
چکیرلر اجنبی لر آ نی هر یان
یا رسول الله
محصل ترك اولوبدر قالمیوب اصلا
مسلمانلق
قالوب آ نجق آ د « مسلمان »
یا رسول الله
ملال انگیز سوزلر ایله روح پاکك
اینجیتدوم
باغشلا جرممی ایت عفو عصیان
یا رسول الله
ملول اولما بو سوز لردن امیدك
کسمه امتدن
چنار اعتدا دینه نا بید سبحان
یا رسول الله

عت بو وقته دیك « نشر معارف »
جمعیتی‌نك نه اوندیقنی و نه فکری
تعقیب ایتدیکنی بیله‌یور بو جمعیتك فکری
بودر که کندلرده شهرلرده مکتبلر
آ چوب مسلمان بالالرینی تعلیم و تربیه
ایتسون اما افسوس که جماعتمز عوام
اولدیقدان بو جمعیت کبی ملته لزومی
اولان جمعیتلرك فکرینی آ کلامیوب اونك
فکرینك انتشاریندن و کومکندن جد جهد
ایتمیورلر

بو ایشلر بزم اوخوجیلارمزك و قلم
صاحبلرمزك بورجیدر که اولار یازوب
جماعته معلوم ایتسونلر و جماعتی ده
تشویق ایدوب بویله بویله ایشلرك ترویجینه
هوسلندیرسونلر

بر یاخلر آزمنی ملتنه ۳۰ - ۴۰ ایل
بوندن اقدم ارمنی طایفه‌سی شهرمزك
حامیلی ایدی . اما ایندی
اولنلار گلوب بزه آ قا اولمشلار .

بزیم علمز اولماسه بز یاپملی اولاجا
قز . هر ملتك که علمی اولمادی او
ملت یوچ محو اولوب گیدیجکدر ۳۵ - ۴۰
ایلدر که من بو بولده الشرم . کومك
ایدوب فقیر فقرانك بالالرینی علم اوخوندر
مشام و سیزده هیشه دیدیم که او
خوندیرون و کومك ایدون . یلمرم بلکه
من سهو ایتمشم . انجاق من سزی اینا
ندیم که بز علمز یو چ اولاجاق . بزیم
هامومزه بورچ در که ملتك بالالرینی
اوخوداق .

کیچن ایل باغ موسسنده اوز باغمه
اسفراحت ایچون گیتمیکم زمان اقلا اون
دفعه قابطونمه مینوب مرحوم حاجی حاجی
بابانك بانه گیدوب مین دفعه او گا
دیدیمکه آ چانم قوجالمسان گل بر مکتب آ چ
و یا بر وقف دیلنی (دارالعجزه) تشکیل ایت هر
دفعه گیتدوم دیدیکه یاخشی انشا الله آ چا
رام . آ خر که بو وعده وفاسز قالوب
آ خرده او مرحوم اولدی . من اوزوم
اونك قبرینك اوستنه گیدوب دیدیم که
آ ی حاجی نه اولدی . هانسی سنك
کاروانسرالرك ، هانی پس سنك پاراخود
لارك ایمدی کملر ایله بولداش اولمسان .
من نه قدر سندن توقع ایتدم که اوز
حیاتکده قازانیقك انجاق بو ایشلر
اولا جاق عمل ایله . ایله مدون آ خر که
افسوس بز مسلمانلارده علم معارف یولنده
هیچ بر هوس شوق گورنمیور .

اگرچه رخنه داز اولدیسه تعمیر
ایتدیکك خانه
بخیلماز چون قویدر اونده بنیان
یا رسول الله
اساسی علمدر دیواری آ نك عدلدو
حکمتدر
ایدمز محو اونی آ فات دوران
یا رسول الله
مجریدر بو سوز کیم « سو آ خان
یردن آخار برده »
ایدر امت بنه نجدید ایمان
یا رسول الله
اولون « المومنون اخوة » بایدافی
آ لتنده
طریق « اتحاده » امسب جنبان
یا رسول الله
دوتار برك « اطلبو العلم ولو بالصین »
چوکایین
قاپار ژاپون وچینده کوی عرفان
یا رسول الله
ایدر جولان «حمیت» اشهین میدان
« غیرت » ده
اولور آ خرده اسلام اهل میدان
یا رسول الله
تاپار بر گون بنه الیت او سینمش
کامیمی پیوند
اولور بزم جماعه صاحر افشان
یا رسول الله

باکو ۱۳۲۶

—

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-55713510919080524-19/fragment/page=3

حاجی‌لك بوساده و مائر طلفندن سگره اعتقادك صدرلیگه باکو قاضی سی آقا میرمحمد کریم جنابلری انتخاب اولنسوب بر مختصر نطقندن سگره علی آقا حسن اوف جنابلری جمعیت اداره‌سنك جمعیتك تشکیلندن بو گونه کمی گوردیگلری ایشلری مختصرا اولارق حاضرونه خبر ویردی .

جناب حسن اوفك‌دا گلادیندن گوریندی که جمعیتك اولمجی عمومی اعتقادینده اداره سچیلمسندن صوگره اداره نك اجلا سی بولنوب ایشه شروع ایتدیگاره اولا لازم گورندیکه مسلمان ایچنده نشر معارف ایتمك ایچون مسلمانلارك کوچه مکتبلرینی اصلاح اولنسون دیوکا گوره ده کوچه مکتبلرینه الفا مختصرده اولسه اصول جدیده اوزره معلملر حاضر لانسون معلملر تعیین ایتمك ایچون اداره نك قطعیاتی سبله قیه رانده معلم فورصی آچیلدی. و آچیلوبده اول مرحله ده بوقور صه ۳۵ نفر معلم داخل اولوب ایلك آخرینده ۳۵ نفری امتحان دوتمیلار .

بوندان صوگره اداره جمعیتك اوزخصوصی خرجیله شهرده ایکی معلمه ابتدائی مکتبلر آچلمسنی قرار ویردی که بو ایلده صوگره ایکی شعبه‌لی اولاجاقلارلکن بو موانعی فورصلار ده تعلیم ایدوب امتحان دوتان معلملرك هم علمجه وهم تجربه جه لایقلو درجه ده حاضر اولماماقلرینی وعلی‌العموم قفقازده مسلمان معلملرینك اولماماقی نظره آلنوب اداره قطع ایتدیکه جمعیت اوزینه مخصوصی بردار المعلمین تشکیل ایتسون وبودار المعلمینه ده تجربه لو معلملر دعوت ایتسون اداره بو فکرینده وجوده گتیروب دار المعلمینده آچمشدر.

بو بلادان علاوه اداره نك سرانجامی ایله بالاخانیده و شهرده ۳ مجمعی جامعده معتاروف جنابلرینك همیه ایتمکلری ایوده ده ایکی ابتدائی مکتب لر تشکیل ایدیلشدر . بوایکی محله مکتبنك و بر دار المعلمینك خرجنی ادا ایتدیرلمکدن سوای اداره اهدادی مکتبلر ده تعلیم ایتمك ایچون معلمار حاضر لامق ایچون ده روانلی مکتبده‌یر معلمار فورصی آچماق اختیار نیده حکومتدن آلنمشدر .

جمعیتك خرجیله آچلمش مکتبلرك فقیر متعلملرینه ده که ۷۰ نفره کمی درلرمجانی یالتاقلار آلنمشدر .

بو منوال اداره نك برایل مدتنده گورمیگی ایشلر مختصر وجهیله معلوم اولنوب صگره قاضی جنابلری جمعیتك مادی جهتدن اقتدار سیز اولدیغنی بیان ایدوب آرتق تاسفار ایتدی .

مسئله لر دن صگره نوبه ده اولان مسئله ۱۹،۷ مجی ایلك مداخل مخارج حسابی مذاکره یه باشلاندی .

حسابی میرزا محمد حسن افندی بیوف جنابلری اوخویوب .

قاریلر مزه معلوم اولان کیمی مداخل قصلریندن جمعیتك صندوقچیلرندن وصول اولان بر منات ۱۴ شاهی ده ذکر اولندی .

بو حالده جماعت آرالسنده استهزا باشه بر گولش واقع اولدی .

حقیقتده ده بورا ده گولش لازم ایدی . چونکه « یا کوده مسلمان نشر معارف » جمعیتك ایکمجی دفعه جاغر یلمش عمومی اجلاسینه ۵۰ نفر اعضا گلدگده او جمعیتك صندوقچیلرندنده ۱ منات ۱۴ شاهی وصول اولدیغی .) شا یان تاسفدر بو وقت اداره‌دن نا راضی‌لیق بسیاری ایشیدیلدی .

اسدالله احمد اوف — نجه که گوریندی جمعیتك صندوقچیلرندن ۱ منات ۱۴ شاهی وصول اولنمشدر. بو ایش آشکار گوستر یر که اداره اوز ایشینی لایقنجه ایفا ایتمشدر. لکن جماعتك ندن ایسه بوجمعیته رغبتی گورونمه‌یور.

بو یازده‌ده گنه بر نجه مختلف رای ناطقلر دانشیلارسه آخر الامر اداره‌نك اوز ایشینه اهمیتسز اولدیغی گوریندی.

اداره‌نك کاتبی علی اسکندر جعفر اوف — وجماعتك اداره‌نی نهمتلندیرمه گه حاضاری واردر.

مثلا بو قوطی ایشی دوغریدر جمعیت اداره‌سی بو قوطیلاره یوز مناته که‌می خرج ایدوب قوطی‌لاری حاضر لامشدر.

لکن اداره‌نك وظیفه‌سی بو بلاری لازملو محللرده ده آسماق ایدی که اولار جمعیته صنع ویرسونلر. بو بر منات ۱۴ شاهی انجاق نکجه بر آیلیغش اوطیدن وصول اولنمشدر.

جماعت ایچ‌ین سیزدن سوروشیرام . دیوان گورك هانگی قانطورده هانگی دیوانخانه‌لرده « نشر معارف » نك اعانه صندوقچیسی واردر. البته صندوقچه هیچ بر یرده اولماماقدمه اوندان هیچ‌قدر پولده وصول اولمیاجاقدر . من سیزه اداره‌نك بر چوق قطع نامه‌لرینی گوستریگه اولارك هیچ برینی اداره سرانجام ایتمه‌مشدر.

بو یرده اداره‌نك الا نقده ۷ بین مناته که‌می پولی قالمشدر . لکن بو نی بیلمه‌لی ایکه اداره‌نك ۱۷ بین مناته که‌یتی پولی اولملی ایدی . چونکه جمعیتك عمومی اجلاس گونی عضو لیك حقی و عدد ویرن اشخاص دن بو وقته‌کمی وعدویردیگی پولی و بر مینیار دخی واردر . هر گاه اداره لازمنجه اوز ایشنده سعی ایتسه ایدی یعنی بو اشخاصدن و عده و یردی کی پولاری طلب ایتسه ایدی : و یاخود رسمی مکتوب ایله اکتفا ایتمه‌سه ایدی ، بو گون اداره‌نك الان ۷ بین

تازه اختراع

Граммофонъ Автомобиль
Велисопеды модели
1908 года

قراءه‌آفون
آوتوموبیل

۱۹۰۸ نجی ایلك آوتوموبیل نموه‌لری

Бензинно-калильныя лампы отъ 200 до 1000свачей.

بنزین لامپالری ۲۰۰ دن ۱۰۰۰ دیك شام گوجنده‌درلر.

Электрическіе звонки

ایلیقتریك زنگری

کهنه تازه عوض اولنور دورت کهنه برتازه ویریلور بو شرط ایله که بر تازه آلسونلر .

Магазинъ Стрѣла Великокняжеская д. Карабекова

ماغازین استرولا ، ویلیقو کنیازیسقی کوچه‌ده قره بیگوفك اویوندہ

ماغازینده کارخانه وار ۴—۱۶

ملت مجلسنك قراریله کوره مایك ۳ نجی گونی شهرك گوچه لری انواع بیدان و قندیللر ایله تزیین اولنمشدی.

مایك اوچنجی گونی سرای شاهیده اجرا اولنان رسم قبول اتماسنده طهرانده اجتهم سفیر اینك اك قدیملیسی اولان روس سفیری (غارتونغ) هیئت سفرا نامنه تبریکی متضمن بر نطق سویلمشدر . شاه دیوك سر صحیفه‌سنه جواب ویرمشدر .

مشهور قولدوردن محمد بك سمیننده کی قولدور دسته لرینه (بارانداز) ایالتنده کی گندی غصب و غارت ایدور .

مدیر صاحب امتیاز احمدبك آقا یوف
ناشری : بشیریك آشور بیکوف

دار الفنون طلبه‌لرینه ویریلن دخولیه یلتلر بنك اوزینه صاحبارینك مطوعرافیاسی یا پشدیریلمه خصوصنده ترتیب اولنان نظامنامه برای تصدیق معارف وزارتی طرفندن شورای وزارته تقدیم اولنمشدر.

خارجی خبرلر

ایران

شاه یوم تولدی مناسبتیله مناظله متنهم اولان دوستا قلرك جمله سنی آزاد ایتدیرمشدر .

طهرانده کی روس سفیرینك طابی اوزرینه شاهك جانبه سوء قصد ایتمکله متهم اولان روس تبعه سی دخی آزاد اولنمشدر .

تخنیك شرح کتبی
«وئیتسو»
باکو، غورچقوف کوچه‌سی نومره (۵)
تلفون نمره‌سی ۵۳
یگانه و کیلی :
ایوان پاولووچ بوریلین — موسقوا معدن ـ و قماش فابریقه‌سی .
صابون برادرلر — هامبورغ شهرنده دوقیمه زاووداری ایله اعمالانخانه (ماسترسقوی) مودملرینه مخصوص .
برنشمش اولان گموش زاووذلرینك آقسیونر شرکتی ـ (دیوسندورف) شهرنده .
ر . ریاسقوفسکی — موسقواده . ـ صو کچمز قماملرك فابریقه‌سی .
پادمل قرون . — قراسده جور بجور پولاد بیچقلر و سائره
ث‌اد « ایوان سیوبریلینك مخدوملری » . ـ خاجی طرخان شهرنده .
روسیه یگانه زوابرولانمش صولر زاووذی .
کیله و دیتریخ . — چنستوخوف شهرنده ؛ مشوق و سائره .
« اندروود » یازی ماشینلری .
non plus ultra نام پالتار بویانی ما شینلری ایله « perfect » نام صابون توزی :
مقلاد دن صاتیلور :
نفت ، و قاز ایچون اجنبی موتورلری .
دوه درسیله دوه یوننده قابرلرینی قاشیر . مقدیلدن تورلر .
تالق دوماق ایچون قارماق و غیری . پالتار یوماق ایچون ماشینلر و صابون توزی .
« اوندر وود » یازی ماشینلری :
میوه خلاصه لری (شیره سی)
خالص اوزو تم لانمش صولر ، اوزوم ، زه لتر سکاکی ، لیمو باطلر ، و میوه لردن قابر یلمش قواسلر ، سیدر و سائره .
نفت و لر جور بجور شیرینات ، قافائو سائره .
موتور ، دیمیر آ لتلر ، مقد یلدن اوورولمش تورلر ، فوقس ، آ نترامیست ، چ وقون ، دو گمه خانه ر ایله مودم ل اعمالانخانه لری (ماسترسقو یاری) ایچون جور بجور آ لتلر ، مشوق ، بره زنتلر ، چادرلر ، پالطولار ، صو کچمز عبالر گموش اشیالر ، قوغت و هر جور شرنیات و سائر سیاه شلر ایچون اولنور .

داخلی خبرلر

وارشاوا گنرال غوبرناطورینك امریله گوره آیرلنك ۳۳ نجی (کلاسی) غوبرناسنده کی خصوصی پولیاق ملت مکتبلری باعلانمشدر. حکومتك بولیاق ملتی حقنده گوستردیگی خبر و عدتلی پایتخت عزتلری لسان تاسف ایله خبر ویرورلر.

آیرلنك ۳۸ نجی گیجه سی نامعلوم بر سبیدن گوره اودمسا دار الفنوننده تحصیل علوم ایدن گرجی طلبه لرندن بش آدم دولامشدر. دوتیلارك جمله‌سی (خرسون) پولیسه دائره‌سنده درلر. گنه همان گیجه دوتلمش اولان ایکی گرجی طلبه‌سی آزاد اولنمشدردر.

--

ДЕПО
Мужск. Дамск. и дѣтск. готоваго платья
Али Наги Асланова.

عورت ایچون گلی آلت و اوست لیاملری حاضردرلر ؛ و همچنین عورت گیشی ایچون هرنوع زافاز گوتورلیور

ارشادك مطبعه‌سنده چاپ اولنوب
Паровая типографія газет »Иршадъ
Редакторъ-издатель Ахмедъ-екъ Агаевъ

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-171133730-55713510919080524-19/fragment/page=4